No. 1545 **DE TIJD.** 1852

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 20 MEI.

Uit hoofde van den *Hemelvaartsdag* zal deze Courant morgen avond niet worden uitgegeven.

AMSTERDAM, 19 Mei.

»Hemel, bescherm mij tegen velen van mijne vrienden," mogt tegenwoordig de Genius der *Renaissance* wel verzuchten. De reaktie, die zich sinds eene halve eeuw tegen zijne heerschappij geldend heeft gemaakt, en die met den dag levendiger zal worden, naarmate de christelijkste eeuwen onzer jaartelling grondiger bestudeerd en beter gekend zullen worden, — die reaktie maakt het hem reeds kwaad genoeg. Wanneer nu nog daarenboven zijne zoogenaamde vrienden hem gaan prijzen, *omdat* hij de eigentlijke drager is van den revolutionnairen geest, van den geest van verzet tegen alle gezag, tegen alle traditie, tegen alle historie; omdat hij de voorlooper en de wegbereider is geweest van de godsdienstige en staatkundige beroeringen en omkeeringen der XVIe eeuw, — zeg, of hij voor die vriendendienst wel groote [illegible]arheid verschuldigd is? voor die dienst op een oogenblik, dat, ook wegens de homogeniteit van [illegible] en de Revolutie, de eerste zich alom zoo [illegible] in haar krediet benadeeld ziet? op een oogenblik, dat door allen, de woelgeesten en de anarchisten uitgezonderd, de beginselen des gezags en des traditioneelen levens in eere hersteld worden? Doch, dit zij zoo 't wil — het *Journal des Débats* stoort zich aan deze beschouwingen niet. Zijne revolutionnaire propaganda te bedwingen — hoe uitmuntend het ook die kunst verstaat — toch heeft het vergeten die hier in toepassing te brengen. [illegible] te zwijgen, wil het nieuwe wapenen geven in de handen zijner tegenstanders tegen zijne eigene vrienden. De volgende uittreksels uit een artikel van den heer L. Alloury strekken daarvoor ten bewijze. Wij gelooven dat het bekende werk van den heer Gaume een minder getal vrienden aan de *Renaissance* zal hebben doen verliezen, en weiniger oogen zal hebben geopend voor hare geest en strekking, dan de onhandige lofspraak van haren vurigsten vereerder. Zij dan ook de Genius der *Renaissance* hem geen dank verschuldigd — de vrienden der Christelijke Kunst mogen hem daarentegen de betuiging hunner erkentelijkheid niet onthouden voor het verraad, dat hij, in zijnen buitensporigen ijver voor de Revolutie, aan zijne afgoden gepleegd heeft.

Zie hier een eerste citaat uit het artikel van den heer Alloury:

»Men zou zich bezwaarlijk in onze dagen een denkbeeld pogen te maken van den indruk, die door het herleven der oudheid is te weeg gebragt op die geslachten, *welke nog half bedekt waren met de roest en de duisternis der middeleeuwen.* Wij zijn kinderen eener beschaving die het regt heeft zich te beschouwen als de mededingster der oude beschaving. Onze groote latere schrijvers kunnen ten minste de vergelijking doorstaan met die van Rome en Athene. De bewonde[illegible] van dezen hebben, wordt [illegible] als het ware beboeid door die welke wij voor de anderen koesteren. In de XIVe eeuw, bij het eerste aanbreken der *Renaissance*, zag men niets dergelijks. Toen was de oude letterkunde sedert tien eeuwen verduisterd; men kende haar niet dan uit eenige brokstukken en uit eenige gebroken stralen die *den middeleeuwschen nacht* waren doorgebroken. Toen lag de geheele levende wereld geknield voor die bedolven wereld, welker roem en genie aan hare oogen veropenbaard werden *door dien tooverglans, die aan alle traditioneele voorwerpen harer vereering gemeen is*, namelijk door dien der *geheimzinnigheid*. De verbeelding ontvlamde bij de herinnering aan Rome en Griekenland, gelijk zij ontvlamde bij de gedachte aan dat onbekende halfrond der aarde, waarmede aller gemoederen zich begonnen bezig te houden, en 't welk Christoforus Columbus weldra aan Europa zou ontdekken.

»Dezelfde geestdrift bezielt de opspoorders van handschriften en de ontdekkers van nieuwe landen; dezelfde hulde, dezelfde roem valt hem ten deel die een oud perkament heeft gevonden, als hem die eene nieuwe wereld heeft ontdekt. Welk een drukte, welk eene geestdrift bij de verrijzenis van elk dezer onsterfelijke »dooden," die door de hand van dezen of genen vromen vereerder aan het stof en aan de *ijskoude* duisternis der kloosters ontrukt wordt! Welk eene beweging te Florence, welk een [illegible]st aan het hof van Medicis op den dag dat, bij den val van Konstantinopel, al de in dien Hesperiden-tuin opeen gehoopte schatten aan het Westen ten deel vielen! *Het oogenblik naderde dat de Genius der oudheid*, uit zijn graf opgestaan, *ten tweede male* in Italie zou schitteren; en dat hij in dien vruchtbaren grond de kiem zou leggen van *eene nieuwe letterkunde en van eene nieuwe beschaving!"*

Veelbeteekenend en allezins der overweging waardig is deze plaats. Nog genoeglijker echter moeten zich de voorstanders der Christelijke Kunst aangedaan gevoelen, waar zij, in de volgende woorden, den heer Alloury, op gruwelijke wijze, den geest en de strekking der *Renaissance* hooren beschimpen.

»Men vraagt zich teregt af, zegt hij, of deze revolutie vreemd was aan *elk ingeschapen gevoel van onafhankelijkheid, aan elke hoogedachte van filosofische vrijverklering des geestes.* — Inderdaad, *het is niet mogelijk het te miskennen, de geest der Renaissance was juist datgene, wat wij thans zouden noemen den nieuwen, den revolutionairen geest, den geest van reaktie tegen de denkbeelden, [illegible] des [illegible] der middeleeuwen.* De school der Renaissance *neemt de moeite niet om de verhouding verborgen te houden, waarin zij staat tot de verschillende partijen, die zich in verzet bevinden tegen de Kerk en het Pausschap.* Hoe wonderlijk! Het tijdstip waarop deze koalitie zich vormt tegen de Kerk, is desniettemin juist hetzelfde tijdstip waarop de Kerk eindigde met haren geest van onverdraagzaamheid en verbanning te toonen, die haar in de eerste eeuwen tegen de oude letterkunde had bezield. Toen was men ver van dien tijd af, waarin eene geheele bibliotheek van oude boeken, men zegt op bevel van Paus Gregorius den Groote, werd verbrand; ver van dien tijd af, waarin ik weet niet welk legenden-schrijver, in een aanval van vrome verontwaardiging tegen Homerus en Virgilius, lieden zonder omwegen; bedriegers noemt. Maar toen zag men, gelijk wij zoo even zeiden, de Pausen uit al hun vermogen het herstel der letteren aanmoedigen en schragen, en aan de ontdekkers van een Grieksch of Latijnsch handschrift even zoo goed eene jaarwedde schenken, als thans wordt verleend aan den ontdekker eener planeet.

»Een Paus van dezen tijd sprak de volgende woorden: »Men moet de letterkundigen eeren en hunne verachting vreezen, want men beleedigt hen niet ongestraft." En is het niet evenzeer een Paus, Paus Leo X, die zijn naam heeft geschonken aan dat groote tijdperk der *Renaissance*, door haar te verpersoonlijken niet eene wel is waar wat te wereldsche, om niet te zeggen wat te heidensche pracht? Maar de letterkundigen, die hun naam aan de *Renaissance*, hebben verbonden, hebben al te dikwijls dien warmen en verlichten ijver der Pausen miskend. Na een tijdverloop van tien of twaalf eeuwen antwoordt de satirieke zeggenskracht van Dante, Petrarca en Boccacio, met vreesselijke wraakneming, op de anathemata van Tertuliaan en op de brandstapels van Gregorius den Groote. Het hof van Medicis en dat van Leo X zijn bevolkt met *vrijdenkers en vernuften die Plato beter verstaan dan het Evangelie*, en die, zoo als de heer Charpentier zich geestig uitdrukt, minder eene ketterij dan een solecismus vreesden. En zoo wij van Erasmus wilden spreken, wat ontbreekt er aan zijne gloeijende, beleedigende uitvallen tegen de monniken, opdat men het regt hebbe in hem den Voltaire der zestiende eeuw te zien?"

Is het niet treffend? Plato beter te verstaan dan het Evangelie, wordt den vernuften der *Renaissance* tot eere gerekend! Men leze intusschen verder. Onze laatste aanhaling is niet de ons minst gunstige.

»Maar de nieuwe geest, zoo dan vervolgt de heer Alloury, de geest van onderzoek, die reeds de school der *Renaissance* tegen de Kerk en de middeleeuwsche instellingen aandreef, ging over het algemeen niet verder dan de oppositie in het staatkundige; hij tastte nog den grondslag van het gebouw niet aan, of het geestelijk gezag der Pausen. Nu blijft nog te weten over, welke mate van invloed men moet toekennen aan de school der *Renaissance* in het nog veel vijandiger en meer revolutionaire werk dat door Luther is voltrokken? *Wij hebben, wat ons betreft, geene de minste reden om dien invloed te ontkennen.* Wij weten niet uit welke naauwgezetheid de heer Charpentier aarzelt het te erkennen, en hoe hij kan verzekeren dat de *Renaissance* geheel en al onschuldig is geweest aan die groote scheuring. Er zijn ongetwijfeld nieuwigheids-leeraars en ketters geweest voor den tijd der *Renaissance*, of — zoo als men wel eens gezegd heeft, hervormers vóór de Hervorming ...... *Maar het is desniettemin waar, dat al die op zich zelve staande pogingen mislukt zijn tot den tijd van Luther; het is desniettemin waar, dat de Fakkel der Hervorming ontstoken werd aan de Fakkel der Renaissance.* Met te zeggen dat de Hervorming uit de *Renaissance* is voortgesproten, *lastert men dus de Renaissance niet;* men erkent dan slechts dat zij heeft voortgebragt verschillende uitwerkselen, die *min of meer gelukkig* en *min of meer wettig* waren, naar gelang van plaatsen en omstandigheden of van het bijzonder vernuft der volken."

Tot zoo verre het *Journal des Débats*, den indruk van welke taal wij door onze aanmerkingen niet verzwakken willen. Dit vragen wij slechts, of er wel iets ter wereld verraderlijker is dan een onhandige vriend?

Toen het verslag van den heer Beets van het verhandelde ter *Noord-Hollandsche predikanten-vereeniging*, waar de school-quæstie besproken was geworden, het licht had gezien, hebben wij ons gehaast daaruit over te nemen, wat »broeder Beets" meest merkwaardigs had in 't midden gebragt. Het was ons aangenaam het door hem gesprokene, bij wijze van *Bijlagen*, achter zijne brochure tegen D°. H. J. Spijker terug te vinden. De herinnering aan de volgende daarin voorkomende, en vroeger reeds door ons medegedeelde, woorden, moge ook aan onze lezers niet *hors de saison* toeschijnen.

»Waarom, vroeg hij, kunnen de Protestanten vrede hebben met den tegenwoordigen toestand der openbare School, waarom zien zij geen gevaar? Omdat de School over 't algemeen metterdaad gebleven is nog al bijbelsch, nog al protestantsch, omdat de onderwijzers meestal Protestanten zijn, de schoolbesturen grootendeels uit Protestantsche Predikanten zamengesteld. Omdat er door den politieken staat van zaken gelegenheid was om op allerlei wijzen de School buiten den Roomsch Catholieken invloed te houden. Maar de *Wet* wilde dit niet; — langs den *wettigen* weg is dit niet te behouden. Een eerlijke toepassing van wet en recht verbieden dit. — Laat ons, zegt de spreker, ook dit herdenken. Het is toch waar, dat wij allen als Protestanten onze kinderen liever zenden naar een School waar de Onderwijzer Protestant, de kinderen Protestant, de atmosfeer Protestant is, dan waar het tegendeel van dat alles het geval is; liever naar een School waar de Bijbel gelezen wordt, dan waar hij een verboden boek is. Wij verkiezen zulke Scholen, en wij kunnen ze verkiezen omdat wij ze kunnen betalen. Laat ons dan toch ook de ingewanden der ontferming hebben, voor degenen die in onze sympathiën deelen, maar geen keuze hebben, maar wachten moeten op hetgeen hun gegeven of gelaten wordt. Ook de minvermogende Protestant ziet noode den Roomschen Onderwijzer, de Roomsche School, als den Onderwijzer, de School voor zijn dierbaar kroost. En zulke onderwijzers, zulke scholen zullen bij het openbaar onderwijs vermenigvuldigen. Tot hiertoe was het aantal Roomsche onderwijzers gering; het vergelijkend examen uit onderscheiden oorzaak niet in hun voordeel, de Schoolcommissie, het Plaatselijk Bestuur Protestant. Maar wij zijn in een andere bedeeling ingetreden. Roomsch Catholieke ijver en algemeen stemrecht zullen den staat van zaken geheel van aangezicht doen veranderen. Op vele plaatsen zal, bij het krachteloos worden en zwichten van Protestantschen invloed, de nog al Protestantsche School in een Roomsche, volstrekt Roomsche veranderen, en om onze Protestantsche kinderen te behoeden tegen Roomschen invloed, zal de schrale troost overblijven, zich te mogen beroepen op eene Wet, op een [illegible] volgens welke de School [illegible]

tot de godsdienstige ontwikkeling niets, volstrekt niets te zijn. Zoo wordt, met alle achting voor het Christendom, het Christendom uit de Natie weggenomen. Van dit gevaar is de spreker doordrongen. Wat is daarbij de kwestie van kerkelijke leerstukken, ontijdige gemoedelijkheid, moeijelijke bijbelplaatsen! De grootste voorregten, de dierbaarste panden eener Christelijke natie staan op het spel voor het nageslacht, voor de kinderen die ons God gegeven heeft. Met het oog op deze dingen is het niet te veel, indien wij met hoogen ernst en diepen weemoed doordrongen zijn, en daarvan getuigenis geven. De spreker heeft met sterken nadruk gesproken, maar het belang der zaak en zijne krachtige overtuiging drongen hem."

Het komité der liberalistische kies-vereeniging te Brussel heeft onlangs in een manifest, geteekend door den President Verhaegen en twee leden der Kamer van Vertegenwoordigers, de Katholijke of behoudsgezinde leden op zeer onbetamelijke wijze genoemd *eene reactionnaire minderheid, welker leering en daden slechts strekken tot één doel; t. w. tot de omverwerping der landsinstellingen;* eene minderheid die *de herstelling der kasten en der privilegien* begeert.

De behoudsgezinden komen tegen deze schandelijke aantijging op in een krachtig *Protest*, onderteekend door 37 leden der Konservatieve partij van de Kamer, en waarin men leest:

»De meening die wij zijn toegedaan maakte vroeger de meerderheid uit van het nationaal Kongres, 't welk de ruimste grondslagen legde van alle vrijheden ten spijt ter oppositie van velen, die ook thans onze tegenstanders zijn. Diezelfde meening heeft bijna gestadig gedurende 17 jaren de zaken bestuurd; zij die daaraan vijandig waren, vonden, bij hunne komst aan het bewind, alle vrijheden gevestigd, de Konstitutie geëerbiedigd, en het gevoel der natie genoeg gevestigd om Belgie te doen weerstand bieden aan den revolutionairen storm, die in 1848 alles dreigde mede te slepen.

»Wij hebben gezworen de Konstitutie te zullen naleven. Met welk regt komt men ons van meineed beschuldigen? Geheel ons verleden, al onze daden, onze heiligste pligten, onze dierbaarste belangen logenstraffen die aantijgingen op de schitterendste wijze.

»Wij willen dat de Konstitutie worde toegepast volgens den geest van het nationaal Kongres, dat Belgie's onafhankelijkheid gegrondvest heeft, en niet volgens de grondregels van het Kongres van 1846, die slechts de heerschappij uitsluitend aan ééne partij gevestigd heeft.

»Wij zouden, des gevorderd, de Konstitutie [illegible] digen tegen hen, die nog mogten dreigen den Senaat omver te werpen en te vernietigen, of het revolutionnair beginsel eener opklimmende belasting toe te passen.

»De Konstitutie en de regten die zij bekrachtigt, zijn onze eenige waarborgen tegen onze tegenstanders. De wettige openbaarmakingen der volksmeening in 1850 en 1851, geven ons de verzekering, dat de kiezers zich niet zullen laten misleiden door aantijgingen, die door hunne eigene goede trouw en gezond verstand worden gelogenstraft.

»Op het oogenblik dat anderen, terwijl de toegenegenheid des volks hun ontvalt, zich alleen beroemen op de homogeniteit eener partij, heffen wij op nieuw de volksleus aan, en doen wij een beroep op de eendragtigheid van alle gematigde en opregt konstitutioneele mannen.

»10 Mei 1852.

»(get.) Boulez, Clep, Coomans, A. Dechamps, Prins de Chimay, P. de Decker, P. de Deuterchem, de Haerne, de la Coste, Graaf van Liedekerke, Baron de Man van Attenrode, de Meester, Graaf Felix de Merode, Graaf Ch. de Merode, Westerloo, Graaf de Mauleraerre, Graaf de Theux, Baron E. de T' Serclaes, L. de Wouters, Landeloos, J. Malou, Mercier, Moncheur, Orban, Baron Osy, A. Rodenbach, Thibaut, Burggraaf Ch. Vilain XIIII."

Den 4 dezer maand had te Rome in de kerk van den H. Rochus eene belangrijke plegtigheid plaats. Vier jonge Engelsche dames hebben in handen van Z. Em. den kardinaal Fransoni het Protestantisme afgezworen; zij ontvingen vervolgens de HH. Sakramenten des Doopsels en des Vormsels en naderden tot de H. Tafel. Deze vier jonge dochters, die zusters zijn, behooren tot eene familie, welke reeds sints eenigen tijd te Rome woont. Hun vader, ofschoon nog Protestant, heeft volgaarne zijne toestemming tot de bekeering zijner kinderen gegeven.

Den 9 dezer zijn in de Kapel Notre-Dame-de-Sion te Parijs, een aantal personen tot de Katholijke Godsdient overgegaan. Onder hen bevond zich eene Jodin, Siona Levy geheten, eene bekwame tooneelspeelster van het Théatre Français, de zuster van een even bekend akteur, die voor eenigen tijd bekeerd is en thans voor priester studeert. Zij werd gedoopt door den Eerw. Pater Ratisbonne, S. J. wiens wonderbare bekeering van de Israelitische godsdienst tot het katholijk geloof aan velen onzer lezers bekend is. Men zegt dat zij zich spoedig in een klooster zal begeven.

Het zonderlingste dezer bekeering is, dat toen Siona Levy onlangs van het plan haars broeders kennis kreeg, zij zich naar den priester begaf, die zij meende dat eenigen invloed op diens besluit kon uitoefenen, ten einde hem daar af te brengen. Maar het licht der waarheid dat haren broeder had bestraald, trof ook weldra haar hart; zoodat zij in Christus den aan de wereld beloofden Messias erkende en katholijk werd.

De bekeeringen in het Engelsch graafschap Lancashire zijn zoo talrijk dat, gelijk een zeer geloofwaardig berigtgever zich uitdrukt, dat gewest »*binnen zeer korten tijd* het voorkomen zal hebben van een katholijk land."

Van het bezoek dat de Russische Grootvorsten bij den H. Vader hebben afgelegd, verhaalt een korrespondent der *Deutsche Volkshalle* o. a. de volgende bijzonderheid: De H. Vader, wetende dat zij begeerig waren, de plaatsen te zien waar de Paus woont, eet en slaapt, had de vriendelijkheid hen zelf rond te leiden en liet hun alles zien. In een der vertrekken stond een tafel met eene menigte prachtige vazen en andere kostbare zaken. De prinsen, daarop intredende, konden niet genoeg de schoonheid dier ontwerpen bewonderen, toen de H. Vader eensklaps zeide: »Ja, ze zijn wel schoon, maar zij behooren mij helaas niet toe!"

Nu vroegen de prinsen nieuwsgierig: »Wien behooren zij dan? En de H. Vader antwoordde: »Zij behooren u."

Inderdaad, men kan de schoonheid der geschenken niet genoeg bewonderen, die de H. Vader aan de grootvorsten gemaakt heeft.

Heden is openbaar aanbesteed het heijen en metselen der fondamenten voor de alhier nieuw te bouwen R. K. Kerk op de Keizersgracht bij de Westermarkt. Dit werk is toegewezen aan den heer H. Sebil van Haarlem voor de som van *f* 10,900.

Heden is uit de stemopneming tot verkiezing van twee leden der Prov. Staten van Noord-Holland voor het 5de distrikt Amsterdam, gebleken dat benoemd zijn: de heeren Mr. *P. J. Teding van Berkhout* en *J. Brouwer Ancher*, bij herstemming tegen de heeren Mr. W. E. J. Berg van Dussen Muilkerk en J. Bierman Jr.

Van het ontzettend ongeval, dat gisteren op de Keizersgracht bij de Leidschestraat plaats had, is tot dusverre nog niets naders vernomen, evenmin als van de nog vermiste personen.

[illegible] plaatsen van een ijzeren hek rondom Rembrandts standbeeld. Het hek is vervaardigd in de fabriek van de heeren Enthoven te 's Hage en door den heer Warnsinck ontworpen.

De kommissie van het provinciaal geregtshof van Noord-Holland, belast met het afnemen der examina aan aspiranten tot het notaris-ambt, heeft op Zaturdag 8 en Zaturdag 15 Mei geëxamineerd en toegelaten de heeren: G. Leefkens, A. E. Rouffaer, P. A. Smits en H. M. van Voorthuijsen, te Amsterdam; J. de Jager en J. G. Gerlings, te Haarlem; en W. J. Bok, te Texel.

Men schrijft uit Enschede aan de *Twentsche Courant*:

»In eene alhier gehoudene Kiezersvergadering is de heer van Hoëvell met nagenoeg algemeene stemmen verkozen tot kandidaat voor de verkiezing van de Tweede Kamer, welke in de volgende maand zal plaats hebben.

»Vrij algemeen is men zeer voldaan over de houding, welke de heer van Hoëvell in de Kamer heeft aangenomen.

»Men wenscht hier het ministerie Thorbecke te ondersteunen en verlangt de belastingen, welke te veel de eerste levensbehoeften van de mindere klasse treffen en de nijverheid drukken, te vervangen door belastingen, welke meer naar het vermogen en inkomen worden gedragen.

»In dien geest heeft de aftredende afgevaardigde steeds gehandeld, en uit dien hoofde wordt eene herkiezing van denzelven allezins aanbevolen."

Uit de aan de Tweede Kamer der [illegible] overgelegde rekening van het fonds der [illegible] over 1850 blijkt, dat de ontvangsten hebben bedragen *f* 159,307.65, de uitgaven *f* 144,491 04, sluitende alzoo met een batig saldo van *f* 14,816,61.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal is bijeengeroepen om te vergaderen op Woensdag den 26 Mei aanstaande.

Z. M heeft benoemd tot schoolopziener in de tweede afdeeling van het eerste schooldistrikt van Noordbrabant, ter vervanging van wijlen den heer J. van Ghert, den heer J. Dijkhoff, burgemeester der gemeente Lithoijen en lid der Staten van Noordbrabant; en tot lid der kommissie van administratie over de gevangenissen te Amsterdam, benoemd den heer Mr. B. J. Ploos van Amstel.

Bij beschikking des Ministers van Binnenlandsche Zaken van 17 Mei jl. is bepaald, dat in het kiesdistrikt Dordrecht de verkiezing van een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ter vervanging van den heer Mr. J. S. Lotsij, die zijn ontslag heeft genomen, zal geschieden op Dingsdag den 8 Junij aanstaande.

Het *Staatsblad* bevat de wet van 26 April 1852, houdende naturalisatiën van Michaël Adolph Heinrich Scherer en Frans Julius August Esau.

Volgens art 12 van het kon. besluit van 26 Sept. 1833 (*Staatsblad* n°. 58), houdende wijziging der vroeger voorgeschrevene veiligheidsmaatregelen bij het gebruik der stoomwerktuigen, moeten de akten van vergunning voor het gebruik dier werktuigen, na door den kommissaris des Konings in de belanghebbende provincien te zijn gewaarmerkt, aangeplakt worden en blijven op eene voor een ieder zigtbare plaats in de vaartuigen en fabrieken, waartoe die akten betrekking hebben. Dezelfde bepaling is ook toepasselijk op de teekeningen welke bij sommige akten ter harer verduidelijking worden afgegeven, en op de bewijsstukken wegens later van Regeringswege gedaan onderzoek De minister van binnenl. zaken heeft de aandacht van heeren kommissarissen des Konings in de onderscheidene provincien gevestigd op de strikte naleving dezer bepaling, welke gebleken is niet overal behoorlijk te worden nageleefd.

De Minister van Binnenl. Zaken heeft dezer dagen aan de Commissarissen des Konings, ter mededeeling aan wie het behoort, toegezonden de vastgestelde modellen van jagt- en visch-akten, benevens exemplaren van de punten van administratie ter volvoering der wet van 6 Maart 1852, gereed in te gaan op 1 Julij e. k.

Gisteren verspreidde zich te Rotterdam een gerucht, dat er te Woerden, in de daar bestaande gevangenis, een hevige brand zoude gewoed hebben. Bijzonderheden daaromtrent waren nog niet bekend geworden.

De burgemeesters van Arnhem, Rheden, Wedervoort, Duiven en Zevenaar, hebben ter algemeene kennis gebragt, dat het Dep. van Binnenl. Zaken aan de besturen van genoemde gemeenten heeft toegezonden een uitgewerkt plan, met uitvoerige kaarten en grondteekeningen, benevens een nota van toelichting betrekkelijk het ontwerp van verlenging van den [illegible] spoorweg, van Arnhem tot aan de Pruissische gre[illegible] Babberich, in de rigting van Emmerik, en dat die stukken voor zooveel iedere gemeente betreft, ter sekretarie der gemeenten zijn nedergelegd, ter inzage van een ieder, van den 10den Mei tot en met 13 Junij dezes jaars, en zulks ter voldoening aan de voorschriften der wet van 28 Augustus 1847, regelende de onteigening ten algemeenen nutte (*Staatsblad*, n°. 125) De belanghebbenden [illegible] binnen den wettigen termijn [illegible] bezwaren aan burgemeester en wethouders der gemeente, binnen welke ne aangewezene goederen gelegen zijn, kunnen opgeven.

TILBURG, 17 Mei. De heden alhier gehoudene jaarmarkt was niet zeer bezocht en de omzettingen in de meeste artikelen waren zoo belangrijk niet als die der vorige jaarmarkt. Er werd weinig vee aangevoerd, zoodat de handel ook daarin onbeduidend was. (*N. B. C.*)

VENLO, 14 Mei. De vreesselijke longziekte onder het hoornvee, ten vorigen jare, bij een landbouwer in de gemeente Heijen, uitgebroken, heeft zich dezer dagen weder in diezelfde gemeente, in den stal van dien persoon, vertoond. (*Ib.*)

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 18 Mei.

In deze zitting is, naar aanleiding van het in de vorige zitting genomen besluit, eene kommissie benoemd tot onderzoek van de Staatsrekening over 1846, bestaande uit de heeren: Reinders, Ter Bruggen Hugenholtz, Storm van 's Gravesande, Dullert en Meeussen. Het wets-ondwerp tot goedkeuring eener dading betrekkelijk de Mijdrechtsche droogmaking en dat tot tijdelijke instandhouding van wetten en verordeningen in Limburg zijn achtervolgens met algemeene stemmen aangenomen. De kommissie voor de verzoekschriften heeft, bij monde van den heer Blaupot ten Cate, rapport uitgebragt omtrent een [illegible] uur.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Mei. In de gisteren besproken brief van den generaal de Lamoricière, aan den minister van oorlog, straalt nog meer verbittering door dan in dien van den generaal Changarnier; hij is van den volgenden inhoud:

»*Brussel*, 14 Mei 1852.

»*Generaal!*

»Na uit mijne woning verdreven, in de gevangenis geworpen en door verkrachting der wet verbannen te zijn, had ik nimmer geloofd, dat gij zoo ver zoudt gaan, om van mij een eed van getrouwheid te vergen aan den man, die het gezag door geweld heeft bemagtigd en zich door geweld staande houdt.

»Evenwel behelst een van uw ministerie uitgegaan document eene zinsnede, die klaarblijkelijk op de verbannen generaals betrekking heeft en hen den eed als eene verpligting oplegt. Twee maanden zijn aan hen toegestaan, die in België verblijf houden, om aan deze oproeping te voldoen.

»Men zegt allerwege: »de eed verbindt niet, jegens hem die den zijne niet hield" maar hoe ruim men van die leer thans gebruik maakte — ik verwerp haar; het uitstel mij verleend, heb ik niet noodig; de eed — ik weiger dien. Ik voorzie de gevolgen van mijn besluit. Negen en twintig en een half jaar, onder het vaandel doorgebragt, zes en dertig campagnes, gedurende achttien oorlogsjaren in Algiers, eenige aan Frankrijk bewezen diensten op vreemd grondgebied en in de bange dagen van Junij 1848; diensten die welligt nog niet geheel vergeten zijn.... dat alles zal als *niets* gerekend en mijn naam uit het stamboek des legers geschrapt worden. Eenmaal te meer zal het dus waarheid zijn, dat de rang ten speelbal is van de willekeur. De wet van 19 Mei 1834 had dien rang tot een erfgoed van den officier gemaakt; hij kon dien alleen verliezen door een vonnis van den krijgsraad. [illegible] gouvernement, dat personen noch eigendommen eerbiedigt.

[illegible] de degen, dien ik aan Frankrijk geheiligd had, zal uit mijne hand worden gewrongen. Wat zou ik er ook mede doen onder zulk een gouvernement? Maar als, hetgeen God verhoede! onze grenzen werden bedreigd, dan zou ik mij haasten dien weder te hernemen en te vechten voor de nationale onafhankelijkheid, want de geschiedenis leerde mij te goed, dat het despotismus tegenover groote gevaren, door zijne eerzucht verwekt, geen eed eischt van de mannen van eer, die zich aangorden tot verdediging des vaderlands."

Er is geen ander politiek nieuws dan de brieven van de generaals Chargarnier en Lamorcière, die beiden druk besproken worden. Het komt velen zonderling voor dat de President heeft kunnen goed vinden de dagbladen te magtigen, die brieven mede te deelen, maar Louis Napoleon bezit eene verbazende koelbloedigheid die [illegible] gevaren doet trotseeren.

[illegible] de *Constitutionnel* op om [illegible] den brief van gen. Changarnier te antwoorden. [illegible] generaal van tegen de Wetgevende Magt en tegen den President te hebben zaamgespannen.

— De staatsraad zal weldra eenige wets-ontwerpen te beoordeelen hebben, waaronder een tot daarstelling van het hoog geregtshof, en een ander betreffende de uitvoering der straf van dwangarbeid.

— [illegible] Wetgevend Ligchaam zijne be[illegible]

De heer Granier de Cassagnac, de onbandige vriend van het Elysée, komt mede op tegen de brieven van de generaals Changarnier en Lamoricière, maar hij doet dit op eene onedele wijze door den roem en de onmiskenbare verdiensten der beide krijgslieden te willen bezwalken. Dat dit aan het volk zeer mishagen zal, lijdt geen twijfel.

— De *Moniteur* berigt in een »medegedeeld artikel" dat de regering geen toestemming kan verleenen tot het plaatsen in de dagbladen van een brief (die van den graaf de Chambord) waarin wordt aangeraden den eed door de konstitutie gevorderd, te weigeren, en zulks op grond van een beginsel uit zijnen aard in strijd met dat der volks-souvereiniteit. (*Indépendance.*)

— Het huwelijk van den heer de Persigny met mej. de la Moskowa zal den 22 dezer gesloten worden, in de kapel van het Luxemburg.

— Voortaan moeten de soldaten van alle wapenen witte handschoenen moeten dragen.

— Volgens de *Narrateur*, een Friburgsch blad, zal op Zondag 16 Mei te Potieux, tusschen Friburg en Bulle, eene volksbijeenkomst plaats hebben. De *Baseler Zeitung* doet deswege opmerken dat de katholijke lands[illegible] denken, deel te nemen, [illegible] groeten met de woorden: »*Den* 16 *te Potieux!*" Dit is een nieuw en veel beteekenend feit. Er is alzoo geen opgeblazen programma vol beloften of schoonklinkende volzinnen noodig om die lieden bijeen te krijgen; een enkele handdruk en een paar gefluisterde woorden: ziedaar al wat er vereischt wordt om de geheele bevolking van het kanton in beweging te brengen. Men berekent dan ook dat, vermits er ongeveer 22000 kiezers in het kanton aanwezig zijn, er minstens 15.000 personen te Potieux kunnen bijeen komen. Desniettemin belooft de vergadering zeer rustig te zullen afloopen; de lieden zullen zich vervolgens *en corps* naar de stad Friburg begeven om eene petitie aan den regeringsraad in te dienen.

MADRID, 12 Mei. Men denkt vrij algemeen dat de regering geenszins voornemens is hare plannen tot wijziging der konstitutie te laten varen, maar dat zij de uitvoering daarvan slechts voor een wijl heeft verschoven.

De Fransche gen. Eramont heeft eenige dagen alhier doorgebragt, hetgeen aanleiding heeft gegeven tot het gerucht, dat hij in last had de meening van het Fransch gouvernement aangaande de voorgenomen grondwets-herziening te kennen te geven.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Mei. Het hof zal denkelijk Zaturdag morgen naar Osborne vertrekken, om den 24 aldaar den verjaardag van H. M. te vieren. H. M. zal ditmaal slechts 10 dagen op het eiland Wight vertoeven.

— Zaturdag jl. werd op het foreign-office ministerraad gehouden. Lord Derby was er niet bij tegenwoordig; hij lijdt veel aan jicht.

— Thans mogen hier eene plaats vinden de Instructiën voor den Commodore Aulick, door den heer Daniel Webster, sekretaris van staat, toegezonden aan den vlootvoogd die met het opperbevel van het expeditie-eskader naar Japan en met het leiden der onderhandelingen is belast. Het stuk is gedagteekend Washington, 10 Junij 1851, en luidt als volgt:

Mijnheer! Het oogenblik nadert, waarin de laatste schakel moet gehecht worden aan den keten der stoomgemeenschap op de zeeën. De stoomschepen der andere natiën, zoowel als van de onze, brengen alle op hunne beurt de nieuwstijdingen, de rijkdommen van den aardbol en duizende reizigers over China en O.-Ind. naar Egypte; van daar over de Middellandsche Zee en den Atlantischen Oceaan naar Engeland; vervolgens van Engeland naar onze gelukkige stranden, en andere gedeelten van dit groote Vasteland; van onze haven naar het Zuidelijke gedeelte der landengte, welke de beide westelijke Vastelanden verbindt, en van die landengte zelfs naar de kusten der Stille Zuidzee, zoowel naar het Noorden als het Zuiden, zoover de beschaving is doorgedrongen.

De president meent, dat thans het gepaste tijdstip is aangebroken om onze ondernemende handelaars in staat te stellen den laatsten schakel te hechten aan dien grooten keten, welke alle natiën der wereld verbindt, door de aanstaande daarstelling eener stoomgemeenschap tusschen Californië en China. Om deze onderneming te vergemakkelijken, is het wenschelijk dat wij van den keizer van Japan verlof bekomen, om van zijne onderdanen de steenkolen te koopen, die onze stoomschepen op de heen- en terugreize zullen noodig hebben. Het [illegible] bekende wantrouwen, hetwelk het Japansche rijk geleid heeft alle vertoogen van andere natiën, strekkende tot het openen zijner havens voor hare schepen, van de hand te slaan, is natuurlijk een hinderpaal voor alle nieuwe pogingen, ten doel hebbende dat rijk te bewegen zijne staatkunde van uitsluiting te laten varen.

De belangen des handels en zelfs die der menschelijkheid eischen evenwel, dat wij een ander beroep op den souverein van dat land doen, door namelijk hem te verzoeken aan onze stoomschepen, — geenszins de door zijne werklieden vervaardigde voorwerpen, noch de voortbrengselen van den arbeid zijner landbouwers; maar een gift der Voorzienigheid, door den Schepper aller dingen, in het belang der groote menschenfamilie, in de diepten der Japansche eilanden gelegd, — te verkoopen.

Op last des presidents voeg ik hierbij een brief, gerigt aan den Keizer van Japan, dien gij, op uw admiraalschip naar Jedo, zijne hoofdplaats, zult overbrengen, vergezeld van de vaartuigen van uw eskader, die gij daarvoor het geschiktst zult kunnen bezigen. De legatie der Vereenigde Staten te Canton zal u eene Chineesche vertaling van dezen brief verschaffen, die gij te Hong-Kong of Macao zult ontvangen.

Op eene dier beide ankerplaatsen zult gij ongetwijfeld een vaartuig der Vereenigde Staten vinden, door het eskader van de Stille Zuidzee afgezonden, dat u een zeker aantal Japansche zeelieden, die schipbreuk hebben geleden en onlangs in zee door de bark *Auckland* zijn opgenomen, zal overbrengen. Die lieden zult gij naar Jedo overbrengen, en aan de officieren van den Keizer overgeven, hun tevens door eenen tolk de verzekering gevende dat het Amerikaansche gouvernement al de inboorlingen van Japan, welke door het ongeluk op onze kusten mogten gevoerd worden, steeds goed zal behandelen, en dat het dezelfde welwillendheid verwacht, wanneer eenige zijner eigen burgers naar de kusten van Japan mogten gevoerd worden.

De brief van den president aan den Keizer van Japan zal door u aan die hooge ambtenaren worden overhandigd, welke hij zal aanwijzen om denzelven in ontvangst te nemen. Gij zult hun het voorname doel van uw bezoek trachten te doen begrijpen.

De steenkolen zijn in Japan in dusdanigen overvloed voorhanden, dat het gouvernement van dat land redelijkerwijze niet kan weigeren, om onze stoomschepen, tegen goede prijzen, dit voor den handel onmisbaar artikel te leveren. Eene der Oostelijke havens van het eiland Niphon zoude daartoe de meest geschikte plaats zijn. Wanneer evenwel het Japansch gouvernement bij zijn stelsel van afsluiting mogt blijven volharden, zult gij het misschien kunnen bewegen, om de steenkolen op zijne eigene vaartuigen [illegible] een naburig, gemakkelijk genaakbaar, eiland [illegible] overbrengen, waar de stoomschepen steenkolen zouden kunnen innemen; aldus zou alle regtstreeksche handel met een groot aantal lieden van dat land vermeden worden.

Het is van belang dat gij geene gelegenheid verzuimt om de Japansche officieren, waarmede gij in aanraking komt, te doen begrijpen dat het gouvernement der Vereenigde Staten geen gezag hoegenaamd over de godsdienst zijner eigene onderdanen bezit, en dat er diensvolgens hoegenaamd geene reden bestaat om te vreezen, dat het den geringsten invloed over de godsdienst van andere landen zal willen uitoefenen.

Hoewel het den president zeer goed bekend is welk een verregaanden afkeer het Japansche gouvernement tot dusverre altijd daarvan getoond heeft, om met de vreemde natien in onderhandelingen te treden, welke afkeer men hoopt, dat gij zult doen ophouden, heeft hij echter voor het geval dat u dit mogt gelukken, het noodig geacht u de vereischte volmagt te schenken om over een traktaat van vriendschap en handel tusschen de Vereenigde Staten en Japan te onderhandelen en hetzelve te teekenen.

Ik zend u hiernevens de akte van den President, waarbij u deze volmagt geschonken wordt, alsmede afschriften der traktaten, tusschen de Vereenigde Staten en China, met Siam en Maskate gesloten, die u tot zekere hoogte tot leiddraad kunnen strekken.

Het is van belang, dat gij aan uwe schepen het regt verzekert tot het binnenloopen in eene of twee Japansche havens, en het opslaan hunner ladingen, hetzij tot verkoop of ruil, zonder evenwel aan buitengewoon hooge havenregten onderworpen te zijn; het is van nog meer belang, dat het Japansche gouvernement zich verbindt de schepen en eigendommen van Amerikanen, welke zich op zijne stranden mogten bevinden, te beschermen. Het tweede artikel van ons traktaat met Maskate en het vijfde artikel van het traktaat met Siam, behelzen bepalingen ten dien aanzien.

Elk traktaat moet aan de goedkeuring des senaats onderworpen worden, die, zoo als u bekend is, de bevoegdheid tot ratifikatie bezit. Met het oog zoowel op den grooten afstand tusschen beide landen, als op onvoorziene moeijelijkheden, zou het voorzigtig zijn, in geval gij het voorgestelde doel bereiktet, het tijdstip voor de ratifikatie op drie jaren vast te stellen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 18 Mei. Den 13 II. is de Keizer van Rusland Leipzig en Weimar gepasseerd.

— De Nassausche regering heeft hare belemmeringen van de Rhijnvaart nog niet gestaakt.

— De bondsvergadering heeft dezer dagen een smeekschrift ontvangen van het konservative gedeelte der ingezetenen van Hamburg, waarin aangedrongen wordt op de herstelling van de oude konstitutie. Hierop zoowel als op de regeling van de konstitutionnele aangelegenheden der kleinere Duitsche Staten, ziet men eerstdaags een definitief besluit te gemoet.

— De Bondsgezant graaf von Thun heeft zich van Frankfort naar Weenen begeven, om den minister van Buitenl. Zaken Buol-Schauenstein in persoon te begroeten.

— Men schrijft uit Munchen dat Pruissen slechts geneigd is wegens het sluiten van een tol- en handelsverdrag met Oostenrijk te onderhandelen, maar weigert hetzelve in het tolverbond op te nemen (?)

BERLIJN, 17 Mei. De Tweede Kamer heeft in hare laatste zittingen zulke gewigtige wijzigingen in de gemeentewet gebragt, dat dit ontwerp voorloopig onafgedaan schijnt te zullen blijven.

WEENEN, 5 Mei. De Keizer heeft bevolen, dat te Venetie voor den beroemden schilder Titiaan, aldaar in 99jarigen ouderdom overleden, als slagtoffer der pest in 1576, een marmeren standbeeld zou worden opgerigt.

— De Russische Grootvorsten hebben zich uit Rome naar Napels begeven.

— Volgens de *Triëster Zeitung* is er tusschen de regering en *Lloyd* een verdrag tot stand gekomen, waarbij laatstgemelde zich heeft verbonden, uiterlijk gedurende het aanstaande jaar 10 stoom- en 40 sleepbooten op de Pô in werking te brengen. De Oostenrijksche regering zal de bemanning leveren, met uitzondering der machinisten en agenten. Alle schepen moeten zoo gebouwd zijn, dat zij gewapend kunnen worden.

— Men schrijft uit Pesth. Eindelijk zijn de laatste vonnissen uitgesproken in zake der voortvlugtige beschuldigden. De vonnissen tegen hen, die zich aan den arm der geregtigheid niet konden of wilden ontrekken, zijn over het algemeen zacht en mild.

ITALIE.

Den 12 Mei liep te Turijn het gerucht der aftreding van den heer d'Azeglio, president van den ministerraad, en zulks uithoofde der verkiezing van den [illegible]ralist Ratazzi tot president van de Kamer van [illegible]digden. Ook sprak men van de [illegible] Galvagno, minister van [illegible]

BELGIE.

BRUSSEL, 16 Mei. De bark *Maria Theresia* den 7 Maart van Antwerpen vertrokken met 22 landverhuizers naar New-York bestemd, is den 18 April op de hoogte van New-Foundland tegen het schip *Irène* aangevaren. De schok was zoo hevig dat het grootste anker dat voor aan het schip hong, aan stukken sprong. De passagiers van het Belgisch vaartuig begonnen een deerlijk angstgeschrei aan te heffen; zij poogden zich op de *Irène* te redden en gebruikten daarbij zoo weinig overleg dat drie hunner verdronken en een matroos tusschen de beide schepen verpletterd werd en in zee viel. Bij bedaard onderzoek bleek het echter dat de schade niet zoo groot was als men zich had voorgesteld, zoodat beide vaartuigen spoedig zonder gevaar de reis konden voortzetten.

— Alex. de Tombay Dubois, beeldhouwer te Luik, heeft eene inschrijving geopend voor eene buste in pleister van wijlen Mgr. van Bommel, van natuurlijke grootte en volmaakte gelijkenis. Prijs 25 franks.

— Z. M. heeft benoemd tot grootkruis der Leopoldsorde, de Ned. ministers van Binnenl. en Buitenl. Zaken, de heeren Thorbecke en van Sonsbeeck, en tot ridders dier orde twee ambtenaren bij de ministerien van Buitenl. Zaken en Finantiën, te 's Gravenhage.

STADSNIEUWS.

In de 217de Staats-Loterij, zijn in de 2e Klasse bij de 2e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 7221 en 15960, ieder *f* 1250, N°. 15894, 11862, 13662, 9375, 18890, 12462 en 18957, ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 19 Mei.

BEVALLEN (16 Mei): G. Coops, geb. Molijn, Z. — (17 Mei): M. F. Scalongne, geb. van Osenbruggen, D. - C. Dresden, geb. Posno, D. — (18 Mei): M. E. van Dijk, geb. Volmary, Z.

OVERLEDEN (13 Mei): H. Scholte, 66 j. — (16 Mei): S L. de Murcia, geb Salzedo, 38 j. — (18 Mei): J. Smit, 67 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds	Rente	18 Mei 4½ u. gebl.	19 Mei	4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	61⅛	61 1/16	61⅛	61⅛
Dito Dito	3	72 13/16	72 13/16	72⅞	72 13/16
Dito Dito	4	93	92 15/16	93	92 15/16
Dito Obligatiën O. L.	4	92¼	[illegible]		
Amortis. Syndic.	3½	94	[illegible]		
Handel-Maatschappij	4½	115	115½	116	
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.			78		
Obligatiën					
Belgie, Obligatiën 1844					
Cert. bij de Belg. Bank	2½				
Dito bij Rotsch. en Volkey		50¼	50¼		
Frankrijk, Obligatiën	3	65⅞			
Spanje bij *Ardoin* 1835	5				
Dito Nieuwe	1	21	20 15/16	21	
Dito 2/m. Beurveil.					
Dito	3	46 9/16	46½		
Dito Binnenl. 2400 P.		42⅝	42 9/16	42½	42 9/16
Coup. Bewijzen		2 7/16	2 [illegible]/16		
Passive		5 9/16			
Fransche Uitgest.		5 9/16			
Portugal te Londen 5pCt. nu 4		39 1/16	39 9/16		
Dito Dito		37 1/16			
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	107	107		
Dito Dito 1828 en 1829		105⅝	105¾		
Cert. bij d°. 1831 en 1833		96¼	96¼		
Dito	4½	102¼	102¼		
Dito bij *Hope*	4	90½	90⅝		
Dito bij *Stieglitz en C°.*		90¼	90¼		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito		68⅜			
Polen, Aand. à fl. 300					
Dito met Lot. à 500					
America, Bank-Actiën					
Pruissen, Aand met Lot. R. 50 *f*		4⅛	4⅝		
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	74	73⅞	73 13/16	
Dito	2½				
Dito, Nieuwe	2½	38½	38 5/16	38½	
Dito Nieuwe	5	83½	84⅛	85⅛	84⅞
[illegible] Goll en C°.		[illegible]	84¼		
Dito	4	64¼	65		
Letter B	5	85	84⅝	85	84⅞
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito 250					
Napels, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
Brazilie te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5	93¾			
Dito £ 200			97¾		
Peru	4½				
Mexico	3	26⅜	26⅛	26½	26⅜
Venezuela à £ 100	3½	43			
Grenada à £ 100	2	20¾			
Ecuador à £ 100		3⅝			

Polen, Cert. 4 pCt. 81 7/16 a ½; Grenada uitgestelde 9¼, ⅛.

Alleenlijk hebben in 4 pCt., eenige operatien plaats gehad. Overigens was de handel in Binnenl. fondsen van zeer weinig belang. Van vreemde fondsen hebben geene der soorten eenige noemenswaardige variatie ondergaan; de handel was daarin vrij stil.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56 7/16		Livorno	2/m.	*f* 38⅝
„	zigt	„ 56⅝		Napels	„	„ 81⅝
Bordeaux	2/m.	„ 55⅞		Petersburg	„	„ 1,84½
„	½/m.	„ 56⅝		Weenen	6/w.	„ 28½
Madrid	3/m.	„ 246		Augsburg	„	„ 35⅜
Cadix	„	„ 246		Frankfort	„	„ 98½
Seville	„	„ 242		Hamburg	2/m.	„ 35
Bilbao	„	„ 243		„	zigt	„ 35¼
Lissabon	„	„ 42		Londen	2/m	„ 11,97½
Porto	„	„ 42		„	zigt	„ 12,02½
Genua	2/m.	„ 46⅝		Rotterdam		„ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 18 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 53⅝; 1840, 5 pc. 100⅜; 1848, 99⅞; 1852, —; Spanje Ard. 1 pc. 20 1/16; Binnenl. 3 pc. 42¼; Coupons —; Rom. Leening 1835 95¼.

PARIJS, 17 Mei. Fransche 3 pc. 70,35; id. 4 pc. 99,75; 4½ pc. —,—; Schatk. —,—; Bank-Actien 2750,—; Belg. 1840, 5 pc. 100; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —, 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 47; Binnenl. 3 pc. 42⅞; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834, —,—; 1849, 972,50; 1852, 305,—; Haïti —,—; Rom. Leening 1850, 97.

MADRID, 12 Mei. Spanje 3 pc. 43⅜; Ardoins 1 pc. 21⅛; Uitg. Schuld 8½; Coupons 1¾.

LONDEN, 17 Mei. Cons. kont. 99¾ a 99⅞; op tijd 99¾ a 99⅞; Braz. 98½ a 99½; 1829/39 97 a 99; Den. 5 pc. 78 a 80; N. L. 5 pc. 104 a 105; Ecuad. 4⅛ a 4¼; Gren. 20¼ a 20¾; Uitgest. 9 a 9¼; Mexiko 31⅜ a 31⅝; Peru 4½ pc. 100 a 104; Uitgest. 63 a 64; Rusl. 1822 5 pc. 115½ a 116½, (N.) 4½ pc. 103½ a 104; Portugal 5 pc. 100 a 101; 4 pc. 36½ a 37; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 20¼ a 20⅞; 3 pc. — a —; Coup. cert. 2⅛ a 2½; Passive 5⅜ a 5⅝; Holl 2½ pc. 61½ a 61¾; id. 4 pc. 92¾ a 93¼; Venez. 42 a 41; Uitgest. 16 a 16½.

WEENEN, 17 Mei. Met. 4½ pc. 85⅜; 5 pc. 93⅝; Bank-Actien 1278.

BERLIJN, 17 Mei. Schuldbr. 3½ pc. 89¾; Loten 124½; Rusl. Stiegl. 4 pc. 94½; Pools. 4 pc. 85½; Loten fl. 200 22; id. fl. 300 151½; id. fl. 500 87¾; Amsterdam zigt 142¼g; id. 2/m. 142¼g.

HAMBURG, 17 Mei. Rusl. Eng. Leen. 110¾; Stiegl. 4 pc. 89½; Spanje, Ard. 5 pc. 19¾; Binnenl. 3 pc. 39¾.

FRANKFORT, 17 Mei. Met. 5 pc. 77¾; 4 pc. 62; 2½ pc. 41; Bank-Actien 1245; Darmst. Loten fl. 50 93½; id. fl. 25 29¾; Badensche Loten fl. 50, 64¼; id fl. 35, 38⅞; Nassausche 27⅜; Holl. 2½ pc. 61⅜; Werk. Sch. 4 pc. 94; Sijndic. 3½ pc. 93⅝

[illegible]

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 19 Mei. In Tarwe ging niets om.

Rogge bij gerijven als voren, verkocht: 122 ℔ Pruissische *f* 192; 116 ℔ Gedroogde *f* 168; 124 ℔ Pruissische *f* 198.

Garst *f* 3 hooger; 114 ℔ n. Deens. *f* 165.

Haver en Boekweit zonder handel.

Tegen Maandag aanstaande zijn wegens zeeschade in publieke veiling aangeslagen: Ca. 135 Lt. Odessa Rogge 118, 119 ℔.

Op 9 vaten Olie in Oct. 35 £. *Lijnzaad* een doen; 107/8 ℔ Egyptisch *f* 270. *Raapolie* op 6/w. *f* 31½; Vliegend *f* 30½; 1°. Mei 34; Sept. *f* 31⅜, ½; Oct. *f* 32; Nov. *f* 32¼; Dec. *f* 32½. *Lijnolie* op 6/w. *f* 29½; Vliegend *f* 28½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 38, Vliegend *f* 37.

ROTTERDAM, 18 Mei. Tarwe. 164/2 ℔ nieuwe Hooglandsche Kleefsche *f* 305; 163/2 ℔ dito Bovenlandsche Ris *f* 285. — Rogge. In Entrepôt: 150/2 ℔ Fransche *f* 189.

SCHIEDAM, 18 Mei. Gerst. 131/2 ℔ N. Libau *f* 182 kont., 183 3/m. — Moutwijn *f* 11,25; Jenever *f* 14,75; Amst. Proef *f* 16,50, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 18 Mei. *Koffij*. Er zijn gedaan 500 b. Brazil, 500 b. Dom. en eenige koopen Java tot volle prijzen.

Katoen. Voortdurend ferm. Er zijn gedaan 337 b. Georgia, alsmede 164 b. Dom. a 27 cts.

Granen. De markt is onveranderd. Voor kleine partijen inlandsche Rogge is betaald *f* 6¼ en tot den prijs blijven er verkoopers. Fransche Rogge *f* 6¼ a 6½ naar kwaliteit.

Rijst. 100 z gebroken Arracan vonden afnemers.

Tabak. Uit de eerste hand zijn gedaan 375 b. Havana.

LONDEN, 17 Mei. *Ruwe Suiker*. *Vreemde* zonder handel en weinig aangeboden, prijs onveranderd. *Geraffineerd*. Weinig lust tot handel, doch daar de voorraad beperkt is, zijn bruine Lompen niet onder 44 s. 6 d. te koop, [illegible] van de hand voor uitvoer tot verhoogde [illegible]

Koffij. De houders hebben vertrouwen [illegible] maar de voorraad is beperkt. Voor goede kwaliteit native Ceylan is betaald 44 s. 6 d. a 45 s.

Granen. De aanvoer was niet aanzienlijk op de meeste marken; doch de vraag was lusteloos en in alle soorten openbaarde zich eene daling van 1 s.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 19 Mei. Aangaande het schip Catharina, Kapt. Lamers, van Samarang naar Amsterdam, luidde het eerste berigt, dat wij daaromtrent ontvingen, even als dat der *Nieuwe Rotterdamsche Courant*, dat deze bodem totaal zou verongelukt zijn; eene latere tijding evenwel, alhier ontvangen en ons, door eene vriendelijke hand toegezonden, gaf het gebeurde met de Catharina op, zoo als dit door ons is medegedeeld geworden, aan de echtheid waarvan bij ons niet de minste twijfel bestaat; de *Lloyd's List* en ook de *Shipping and Mercantile Gazette*, beiden van den 17 dezer, hebben ontvangen, stemmen met ons berigt overeen.

UITGEZEILD:

TEXEL, 18 Mei. F. C. H. Kock, het Goede Vertrouwen, Batavia. - G. J. Teensma, Javada, id. - F. G. Rienits, Java Koerier, id. - J. A. Keeman, Sumatra, id. - J. A. de Lang, Juno, Suriname. — Gisteren nog: H. A. Bezier, Elisabeth en Antoinette, Batavia.

HELVOET, 18 Mei. A. M. Swarts, Soerabaya, Batavia. - J. L. de Boer, Oud Nederland, id.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 4 Mei, op 49° N. Br., 21° 30' W. L. Anjer, Kapt. Esiak, van Batavia naar Amsterdam.

Den 9 April, op 0° 21' N. Br., 20° 20' W. L. Vice-Admiraal Rijk, Kapt. Bakker, qq. van Amsterdam n. Batavia.

BEVRACHTE SCHEPEN.

AMSTERDAM, 19 Mei. Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij, zijn op heden bevracht geworden, de navolgende 32 schepen:

Voor Amsterdam. — Afrika, kapt. C. Ouman; Zeemeeuw, kapt. H. L. Kayser; Triton, kapt. H. Olie; Anna Margaretha, kapt. J. J. S. Rühl; Wassenaar, kapt. A. Hofstee; Peking, kapt. K. H. Leonhardt; Willem Ernst, B. J. Doornik; Jacob Roggeveen, H. Rolff; Admiraal de Ruyter, kapt. G. M. Titsing; Johanna Hendrika, kapt. K. Hoek; China, kapt. J. G. [illegible], kapt. G. Mulder; Elisabeth Anthonia, kapt. J. H. Schippers; [illegible] kapt. W. W. van Epen; Wilhelmina Lucia, kapt. J. P. Carst, Willem en Carel, kapt. T. de Meester; Henriette, kapt. J. W. J. Witsen Elias; Mentor, kapt. D. A. Zeylstra; Argo; kapt. B. J. Scherpbier; Anna en Christina, kapt. J. G. Joon.

Voor Rotterdam. - J. C. J. van Speijk, Kapt. J. Noltec. - Novo Zembla, Kapt. L. Heijkoop, Admiraal van Kinsbergen, Kapt. A. Glazener. - Hendrik Jan, Kapt. P. Wap. - Karel August, Kapt. J. van Vollenhaven. - Abel Tasman, Kapt. J. Hensing. - Jakoba Cornelia, Kapt. G. H. Lodewijks.

Voor Dordrecht. - Ida Wilhelmina, Kapt. [illegible] van Wijland. - Broedertrouw, Kapt. A. J. H. Herdijk.

Voor Middelburg. - Commercie Compagnie, Kapt. M. Butijn. - Phoenix, Kapt. P. J. Kasse. - Pauline, Kapt. B. J. Post.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 19 Mei in lading naar:

Keulen	G. Kohne, Colln N°. 19.
„	W. Lintz, Herman.
Frankf. & Coblenz	A. Joosten, Frankf. N°. 22.
Mainz	J. Leijdekker, Mainz N°. 2.
Duisburg	J. Otten, de Johanna.
Manheim	A. van Bunningen, [illegible]
Ludwigh. & Heilbr.	A. Hartman, Ludwigshafen N°. 6.
Dusseldorp, Neus en Urdingen	C. Govers, de Jonge Wilhelmina.

AMSTERDAM, 18 Mei vertrokken:

Manheim	E. Itschert, Walburger Catharina

MANNHEIM, 15 Mei aangekomen:

J. Dorsenbach, van Amsterdam. 24 dagen reis.

[illegible] ARNHEM 18 Mei 1 el 39 dm.

[illegible] 18 „ 7 vt. 3 „

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.